

PROGRAM RADA ZA 2017. god.

Zastupnika talijanske manjine u Hrvatskom Saboru Furia Radina

Hrvatska je ustanovljena kao nacionalna država hrvatskog naroda i država pripadnika nacionalnih manjina

Pripadnicima nacionalnih manjina jamči se :

- I. Pravo na izjašnjavanje pripadnosti nacionalne manjine
- II. Pravo na kulturnu autonomiju
- III. Pravo sudjelovanja u procesu odlučivanja (birati i biti biran)

I. Pravo na izjašnjavanje pripadnosti nacionalne manjine podrazumijeva:

1. Služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj upotrebi, te službenoj upotrebi
2. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu kojim se služe
3. Uporaba svojih znamenja i simbola

II. Pravo na kulturnu autonomiju manifestira se:

1. Održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture, te očuvanjem i zaštitom svojih kulturnih dobara i tradicije
2. Pristupom sredstvima javnog priopćavanja i obavljanju djelatnosti javnog priopćavanja na jeziku i pismu kojim se služe
3. Samoorganiziranjem i udruživanjem radi ostvarivanja zajedničkih interesa

III. Pravo sudjelovanja u procesu odlučivanja u vidu političke zastupljenosti znači:

1. Zastupljenost u predstavničkim tijelima na državnoj i lokalnoj razini te u upravnim i pravosudnim tijelima
2. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Posebna prava nacionalnih manjina regulirana su Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, odredbama većeg broja drugih zakona i drugih akata, međunarodnim ugovorima koje je sklopila ili priznala Republika Hrvatska, te statutima jedinica lokalnih samouprava.

Za talijansku manjinu posebno su važni ugovori sa Republikom Italijom, posebno Ugovor o pravima nacionalnih manjina u Hrvatskoj i Italiji iz 1996 godine, te statuti Istarske i Primorsko-goranske županije i mnogih gradova i općina koji definiraju prava autohtone talijanske nacionalne zajednice u svim važnim područja društvenog života Talijana u Hrvatskoj.

Ustavnim zakonom pripadnicima talijanske nacionalne manjine jamči se pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru, odnosno da biraju svog zastupnika u posebnoj izbornoj jedinici za Talijane. Zakonom i statutima lokalne samouprave, zajamčena su zastupnička mjesta u općinskim i gradskim vijećima te u Skupštinama Istarske i Primorsko-goranske županije.

Zastupljenost u Saboru posebno je važna za talijansku nacionalnu manjinu, i rad saborskog zastupnika, odnosno Ureda zastupnika talijanske manjine, zauzima središnje mjesto u životu talijanske nacionalne zajednice. Stoga program rada zastupnika talijanske nacionalne manjine je od posebnog značenja za talijansku zajednicu, za Hrvatski sabor ali i za Vladu, jer je usko povezan sa Programskim sporazumom kojeg je zastupnik talijanske manjine dr.sc. Furio Radin sklopio sa hrvatskim premjerima, odnosno sa hrvatskom vladom, i koji je postao djelom Programa hrvatske vlade.

I stoga će, u svrhu poštivanja svih gore navedenih prava, rad saborskog zastupnika obuhvaćati:

1. Realizaciju „*Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina*“ iz 1996., polazeći od članka 3. Ugovora i od zaštite stečenih prava.
2. Ostvarivanje posebnog prava glasa talijanske nacionalne manjine na parlamentarnim izborima pored općeg prava glasa, te adekvatno predstavljanje u tijelima lokalne samouprave i uprave.
3. Afirmaciju dvojezičnosti u županijama, gradovima i općinama gdje povijesno žive Talijani u Hrvatskoj.
4. Suradnju sa Talijanskom Unijom, njenim lokalnim zajednicama i ustanovama, COMITES-om, te sa Vijećima nacionalnih manjina.
5. Vrednovanje posebnosti škola s nastavom na talijanskom jeziku. Sukladno *Zakonu o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina*, proračunski financirati fakultativno učenje talijanskoga jezika kao drugog jezika u školama s nastavom na hrvatskom jeziku, u područjima koja autohtono nastanjuje talijanska nacionalna zajednica.

6. Osiguranje veće senzibilnosti države, odnosno Vlade Republike Hrvatske prema područjima koja nastanjuje autohtona talijanska nacionalna manjina (Istra, Rijeka, Kvarner), s ciljem priznavanja specifičnosti ovih područja te očuvanja i promicanja suživota.
7. Suradnju sa drugim nacionalnim manjinama u Hrvaskoj, Italiji i drugim zemljama
8. Suradnju sa Hrvatskom, Talijanskom i Slovenskom vladom, te susreti sa hrvatskim, talijanskim, slovenskim i drugim dužnosnicima, političarima i osobama iz javnog života.
9. Suradnju sa talijanskom dijasporom iz Istre, Kvarnerai i Dalmacije i susrete s njihovim predstavnicima.
10. Upoznavanje manjina u drugim zemljama, njihove problema i ostvarivanje njihovih prava, kroz studijska putovanja koja će obuhvaćati i proučavanje problema vezana uz ljudska prava.
11. Stalnu suradnju i susrete s biračima, pripadnicima talijanske manjine
12. Unapređenje odnosa između Hrvatske i Italije, od političkih do privrednih
13. Unapređenje rada Ureda zastupnika Talijanske manjine, i njegovo opremanje posebno informatičko, te uvoditi osnovne oblike preventive i zaštite.
14. Razvijanje komunikacije s biračima digitalnim i klasičnim metodama. Izrada, tisak i distribucija jedne publikacije namijenjene biračima.
15. Poduzimanje svih drugih potrebnih aktivnosti koje će unaprijediti položaj talijanske nacionalne manjine, politički rad zastupnika talijanske manjine i povećati njegov rejting u biračkom tijelu pripadnika talijanske manjine.
16. Rad na realizaciji Operativnih planova nacionalnih manjina s posebnim naglaskom na talijansku manjinu, u suradnji s Vladom RH, jedinicama lokalne samouprave, institucijama Europske Unije, drugim međunarodnim institucijama i civilnim društvom,

Furio Radin

